

Programmabegroting 2026-2029 - integraal na besluitvorming

3.6 Leefbaarheid en veiligheid

Ambitie

Alle Gouwenars moeten kunnen wonen en opgroeien in veilige, leefbare buurten en wijken. Binnen het programma Leefbaarheid en veiligheid wordt gewerkt aan een breed scala aan onderwerpen. Het gaat hierbij om zowel het voorkomen (preventie) als het bestrijden (repressie) van problemen variërend van ondermijning, drugscriminaliteit, jeugdcriminaliteit en -overlast tot mensenhandel en (woning)inbraken.

Veiligheid wordt mede bepaald door de sociale verbondenheid in de buurt en de situatie op straat, waar buurtbewoners elkaar kunnen aanspreken. Voor een effectieve aanpak van veiligheidsvraagstukken is de verbinding en samenwerking met en inzet van tal van partijen in de veiligheidsketen en ook daarbuiten essentieel. Toezicht en handhaving ondersteunen de uitvoering van het beleid.

Wat wil de gemeente Gouda bereiken?

1) Duurzaam terugdringen van ondermijnende criminaliteit

Ondermijning betekent dat criminelen legale middelen inzetten om op illegale wijze geld te verdienen. De gemeente wil voorkomen dat criminelen of criminele organisaties bewust of onbewust worden gefaciliteerd en kunnen investeren in de reguliere economie. Onder de ondermijningsaanpak vallen ook de aanpak op drugscriminaliteit, criminele families/netwerken en mensenhandel.

2) Daling van het totaal aantal High Impact Crimes en het aanpakken van gedigitaliseerde criminaliteit

Het aantal woninginbraken is de afgelopen jaren flink afgenomen. Dit resultaat moet structureel vastgehouden worden. Er is daarnaast een duidelijk verschuiving gaande naar cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Het weerbaarder maken van inwoners en ondernemers hiertegen heeft de komende jaren prioriteit.

3) Afname jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit

Veel van de veiligheidsvraagstukken in Gouda zijn verbonden met jeugdproblematiek. De gemeente wil snel inspelen op (criminele) trends en ontwikkelingen met verschillende doch samenhangende interventies.

4) Een verdere professionalisering van het beleid en de uitvoering rondom vergunningen

Hierbij ligt de focus op gezonde horeca, Bibob-toetsing en evenementenveiligheid. Gestreefd wordt naar een goede balans tussen levendigheid en leefbaarheid.

5) Voorkomen van polarisatie en radicalisering

Een groeiende groep Nederlanders voelt zich onzeker over de toekomst. Een deel keert zich af van politieke instituties en is gevoelig voor complotdenken en ander radicaal gedachtegoed. De gemeente wil voorkomen dat radicalisering en polarisatie uitmonden in criminele daden.

3.6.1 Wat gaat de gemeente ervoor doen?

Doelstelling 1: Duurzaam terugdringen van ondermijnende criminaliteit

- Ondermijning wordt intensief aangepakt. Hiervoor worden preventieve en repressieve interventies gericht ingezet, zoals integrale controles op horecaondernemingen, (overlast)panden, bedrijventerreinen en illegale prostitutie. Signalen worden geanalyseerd en waar nodig integraal en in samenwerking met ketenpartners opgepakt. Daarin hebben naast drugscriminaliteit, mensenhandel en malafide bedrijvigheid ook andere vormen zoals zorgfraude en vastgoedfraude doorlopende aandacht.
- Dankzij een goede informatiepositie van de gemeente is er een beeld van en inzicht in criminele netwerken en kwetsbare branches in Gouda en kan informatie-gestuurd worden opgetreden.
- Effectieve en gerichte inzet van de mogelijkheden binnen de Wet Bibob en het hiermee verstevigen van de maatschappelijke weerbaarheid tegen ondermijning binnen gemeente Gouda.
- Inzet juridische capaciteit op handhaving op verschillende beleidsterreinen (ondermijning, jeugd, HIC, vergunningen) en voor het toenemende aantal beroeps- en bezwaarzaken en verzoeken op grond van de Wet Open Overheid.

Doelstelling 2: Daling van het totaal aantal High Impact Crimes (HIC) en aanpakken gedigitaliseerde criminaliteit

- Het weerbaar houden van de gemeentelijke organisatie tegen gedigitaliseerde criminaliteit.
- Het voorlichten van ondernemers en inwoners over gedigitaliseerde criminaliteit om hun cyberweerbaarheid te vergroten.
- De aanpak gericht op het structureel verminderen van het aantal woninginbraken en andere vormen van HIC wordt voortgezet. Waar nodig kan snel opgeschaald worden.

Doelstelling 3: Afname jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit

- Integrale aanpak die risico op crimineel gedrag, jonge aanwas en doorgroeiers in criminaliteit tegengaat en voorkomt. Hiervoor worden preventieve en repressieve interventies gericht ingezet. Indien nodig wordt een persoonsgerichte aanpak ingezet of vinden groepsgerichte interventies plaats, in samenwerking met ketenpartners.
- Inzet op Aanpak Schoolveiligheid (waaronder signaaloverleggen op scholen) ten behoeve van vroege signalering en voorkomen van jonge aanwas.
- Overlast wordt per hotspot-locatie aangepakt, met een escalatiemodel van preventie (bijv. door jongerenwerk) tot en met repressie (bijv. met samenscholingsverboden).
- Door inzet van jeugdhandhavers wordt meer contact gezocht met de jeugd op de vindplaatsen, ook in de nacht.

Doelstelling 4: Een verdere professionalisering van het beleid en de uitvoering rondom vergunningen

- De gemeente legt contact met de organisatoren van evenementen en ondernemers in de stad en faciliteert hen optimaal bij (vergunning)aanvragen.
- Investeren in de capaciteit op vergunningverlening rondom horeca en de juridische kwaliteitszorg.
- Versterken van de samenhang en samenwerking met partners zowel intern (in het bijzonder tussen de afdelingen Veiligheid en Wijken en Toezicht en Handhaving), als extern.
- Beleid en regelgeving worden waar nodig geactualiseerd. Er wordt verder geïnvesteerd in de professionaliteit en kwaliteit van de dienstverlening.

Doelstelling 5: Voorkomen van polarisatie en radicalisering

- Het structureel versterken van de cohesie in buurten en wijken door steun aan activiteiten die mensen met elkaar in contact laten komen.
- Voortzetten van de persoonsgerichte aanpak, waaronder advies en begeleiding.
- Uitvoeren van de aanbevelingen uit de fenomenenanalyse van 2024, met name door (1) inzet op deskundigheidbevordering en bewustwording ten aanzien van radicalisering en polarisatie binnen de gemeentelijke organisatie en bij externe partners, (2) verder versterken van het netwerk, het verkleinen van de voedingsbodem van en het bieden van tegenwicht aan radicalisering, (3) beter zicht krijgen op de online-ontwikkelingen en thematieken die verband houden met de fenomenen en (4) vergroten van de weerbaarheid van de jeugd.

3.6.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Verbonden partijen	Doel
Hecht	Hecht verzorgt verschillende soorten dienstverlening op het gebied van veiligheid (o.a. Zorg- en Veiligheidshuis).
Veiligheidsregio Hollands Midden	De Veiligheidsregio Hollands Midden behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van brandweer, geneeskundige hulpverlening bij zware ongevallen, rampen en rampenbestrijding. Daarnaast realiseert het een gecoördineerde inzet van de bij zware ongevallen en rampen betrokken organisaties, instellingen en diensten.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van de leges voor de uitvoering van bijzondere wetten ter dekking van de kosten voor het in behandeling nemen van een aanvraag en het verstrekken van bijvoorbeeld een terrasvergunning of het houden van een evenement.

3.6.3 Doelen en indicatoren

Doelen

Onderstaand zijn de Global Goals weergegeven die van toepassing zijn op dit beleidsprogramma.

Indicatoren

In de onderstaande tabel zijn de indicatoren weergegeven die samenhangen met doelstellingen binnen dit programma.

Doelstelling	Toelichting	Indicator	Databron
Duurzaam terugdringen van ondermijnende criminaliteit	Voorkomen dat de onderwereld en de bovenwereld zich met elkaar vermengen. Onder de ondermijningsaanpak vallen ook de aanpak op: drugscriminaliteit, criminele families/netwerken en mensenhandel.	Integrale controles	Gemeente Gouda, team ondermijning
Duurzaam terugdringen van ondermijnende criminaliteit	Voorkomen dat de onderwereld en de bovenwereld zich met elkaar vermengen. Onder de ondermijningsaanpak vallen ook de aanpak op: drugscriminaliteit, criminele families/netwerken en mensenhandel.	Signalen/casussen in ondermijning	Gemeente Gouda, team ondermijning
Daling van het totaal aantal High Impact Crimes en een aanpak op gedigitaliseerde criminaliteit	Ingezette daling van het aantal woninginbraken voortzetten. Daarnaast meer focus op cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.	Woninginbraken	Tabellenboek politie
Daling van het totaal aantal High Impact Crimes en een aanpak op gedigitaliseerde criminaliteit	Ingezette daling van het aantal woninginbraken voortzetten. Daarnaast meer focus op cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.	High Impact Crime	Tabellenboek politie
Afname jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit	Afname van de jeugdoverlast op straat. Veel van de veiligheidsvraagstukken in Gouda kunnen hier direct aan gelinkt worden. Snel inspelen op (criminele) trends en ontwikkelingen.	Meldingen overlast jeugd	Tabellenboek politie
Afname jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit	Afname van de jeugdoverlast op straat. Veel van de veiligheidsvraagstukken in Gouda kunnen hier direct aan gelinkt worden. Snel inspelen op (criminele) trends en ontwikkelingen.	Verwijzingen HALT	Gemeente Gouda, team Jeugd
Een verdere professionalisering van het beleid en de uitvoering rondom vergunningen	Streven naar een goede balans tussen levendigheid, veiligheid en leefbaarheid. Focus op gezonde horeca, Bibob-toetsing en evenementenveiligheid.	Aan de exploitatievergunningen gerelateerde Bibob-toetsen	Gemeente Gouda, team bijzondere wetten
Een verdere professionalisering van het beleid en de uitvoering rondom vergunningen	Streven naar een goede balans tussen levendigheid, veiligheid en leefbaarheid. Focus op gezonde horeca, Bibob-toetsing en evenementenveiligheid.	Verleende vergunningen voor horeca (exploitatievergunningen) en evenementen	Gemeente Gouda, team bijzondere wetten
Voorkomen van polarisatie en radicalisering	Steeds meer inwoners voelen zich (mede door corona) onzeker over de toekomst. Er is weinig vertrouwen dat het ook voor hen beter zal worden. Er is sprake van sluimerend onbehagen en onvrede. Een deel keert zich zelfs af van de samenleving en politieke instituties.	Netwerkgesprekken	Gemeente Gouda, team radicalisering & polarisatie
Voorkomen van polarisatie en radicalisering	Steeds meer inwoners voelen zich (mede door corona) onzeker over de toekomst. Er is weinig vertrouwen dat het ook voor hen beter zal worden. Er is sprake van sluimerend onbehagen en onvrede. Een deel keert zich zelfs af van de samenleving en politieke instituties.	Signalen/casussen	Gemeente Gouda, team radicalisering & polarisatie

3.6.4 Wat gaat het kosten?

3.6.4.1 Overzicht lasten en baten

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Lasten	12.574	12.566	12.554	12.491
Baten	-157	-157	-157	-157
Saldo van baten en lasten	12.417	12.410	12.397	12.334
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-44	-44	-44	0
Gerealiseerd resultaat	12.373	12.365	12.353	12.334

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

3.6.4.2 Overzicht mutaties

In de onderstaande tabel zijn de financiële mutaties binnen dit programma weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Startbegroting	12.351	12.342	12.328	12.298
Autonome en administratieve ontwikkeling	-22	-20	-19	-8
Kadernota	44	44	44	44
Nieuwe ontwikkelingen/ bestuursrapportage	0	0	0	0
Totaal	12.373	12.365	12.353	12.334

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

3.6.4.3 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	2026	2027	2028	2029
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.707	6.707	6.707	6.707
1.2 Openbare orde en veiligheid	5.710	5.702	5.690	5.627
Totaal	12.417	12.410	12.397	12.334

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

3.7 Bestuur en organisatie

Ambitie

Ontwikkelingen in Gouda en de regio Midden-Holland hangen nauw met elkaar samen. Veel opgaven kunnen alleen regionaal worden opgepakt. Daarom wordt de samenwerking in Midden-Holland voortgezet en, waar draagvlak is, verder versterkt. In de netwerksamenwerking Alphen-Gouda-Woerden ligt de focus op het Groene Hart, met extra aandacht voor circulaire economie, recreatie en groen en de NOVEX-opgave. Daarnaast neemt Gouda actief deel aan landelijke netwerken zoals de G40 en de VNG.

Wat wil de gemeente Gouda bereiken?

1) Versterken samenwerking tussen raad en college en binnen de raad

Alle partijen in de Goudse gemeenteraad willen werken aan een vernieuwende manier van besturen. Samenwerking betekent hier het samenspel tussen raad en college, tussen politieke partijen en binnen de raad zelf. Transparantie en openheid vormen daarbij de basis.

2) Zicht houden op gemeenschappelijke regelingen

De nieuwe wetgeving en de Notitie Verbonden Partijen 2025 maken een actievere rol van de gemeente richting gemeenschappelijke regelingen noodzakelijk. De gemeenteraad heeft dit onderkend en zelf een initiatiefvoorstel opgesteld om de monitoring te verbeteren..

3) Strategisch inzetten van regionale samenwerking(en) en partnerschappen

Gouda werkt nauw samen met gemeenten in Midden-Holland en binnen het netwerk Alphen-Gouda-Woerden (AGW). Ook landelijke en stedelijke verbanden zoals de VNG, de VZHG en de G40 spelen een steeds grotere rol. Voor veel opgaven en uitdagingen zijn externe partners noodzakelijk. Steeds wordt bekeken welk schaalniveau en samenwerkingsverband het meest passend is.

4) Ruimte geven aan burgerparticipatie en -initiatieven

De gemeente vindt bewonersparticipatie en -initiatieven belangrijk. In de stad is veel kennis en ervaring aanwezig. Door die inbreng te benutten, ontstaan betere keuzes, beleid en uitvoering. De startnotitie participatie vormt hierbij de basis voor de manier waarop burgerparticipatie en initiatieven worden vormgegeven.